

IZHAJA VSAKI DAN

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 Pravišne številke se prodajajo po 3 nvd., (6 stotink)
 v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Oglas se računa na milimetre v širokosti ene
 stolone. OENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot.
 meter, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
 Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilce političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V Edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAJA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
 naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira
 Naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletna K 5-20, pol leta 3-10
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
 pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
 Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Cesarjevo zdravje.

DUNAJ 19. „Korr. Wilhelm“ poroča
 opoludne: Cesarjevo zdravje je zelo pov. lino.

Volilne zlorabe v Galiciji.

DUNAJ 19. „N. Wiener Tagblatt“ po-
 roča, da maorovski poslanci niso umaknili
 svojih nujnih predlogov glede zlorabe na voli-
 trah v Galiciji in jih tudi nečejo umakniti.

Kongres arhitektov.

DUNAJ 19. Naučni minister dr. Marchet
 je danes popoldne povodom kongresa arhi-
 tektov otvoril v dvoranih vitne družbe med-
 narodno razstavo starbene umetnosti.

Odvetnika Quittnerja aretirali.

DUNAJ 19. Odvetnika Quittnerja, ki je
 pobegnil od tukaj, so vjeli v nekem carigrad-
 skem predmestju.

Demonstracija na tehnični visoki
šoli.

DUNAJ 19. Na tehnični visoki šoli je
 prišlo danes predp. lude do demonstracij
 proti dvem katoliškim dijakom, ki so ju z
 več drugimi tovariši nemški narodni dijaki
 potisnili iz avla. Pozneje so se demonstracije
 ponovile, ko so šli mimo štirje krščansko-so-
 cialni poslanci. Dijaki so jih vsprejeli s psok-
 kami. V obeh slučajih so redarji preprečili
 večje izgrede.

Inomostsko vseučilišče.

INOMOST 19. Inomostsko vseučilišče je
 bilo danes zopet otvorjeno. Vendar je rektor
 Scala zagrozil, da se vseučilišče takoj zatvori
 ako se prisode le najmanjši izgrede.

INOMOST 19. Popoldnanska predavanja
 na vseučilišču so se vršila mirno. Potem so
 pa svobodnomiselni dijaki demonstrirali proti
 katoliškim dijakom. Pred uredništvu katoliš-
 kih listov in pred stanovanjem profesorja
 Mayerja je bilo zvečer mirno. Hiše, v katerih
 se nahajajo katoliška društva, stražijo orož-
 niki.

Delegacije

BUDIMPEŠTA 19. „Pester Lloyd“ je
 zvedel, da sta se obe vladi glede sklicanja
 delegacij sporazumeli. Avstrijska vlada je zato,
 da se delegacije skličejo meseca oktobra.

Minister Andrassy.

BUDIMPEŠTA 19. Minister za notranje
 stvari grof Juli Andrassy je ob 5 uri popo-
 ludne odpotoval na Dunaj. Jutri ga vsprejme
 cesar v avdienci.

Papeževa enciklika.

RIM 19. Govori se, da izda papež po-
 vodom svoje zlate maše važno okrožnico duš-
 nopastirske vsebine.

Maroko.

PARIZ 19. Poročevalec „Matina“ v Ca-
 sablanki trdi, da patrolirajo španski vojaki
 proti določbam pogodbe v notranjem mestu,
 v kar so izključno opravičeni le Francozi.
 Španci večkrat vstavljajo Francoze ter jih
 odvajajo v španske zapore. Vsled tega je
 prišlo do nevarnega razpora med francoskimi
 in španskimi vojniki.

PARIZ 19. Iz Tangerja poročajo od 19.
 t. m., da je drugi brat sultana, Mulej el
 Kbir, pobegnil iz Rabata, baje z namenom,
 da se združi z Mulej Hafidom.

Nemiri na Kitajskem.

HONGKONG 19. Iz pokrajine Junan
 prihajajo resna poročila. Uporniki so zavzeli
 forte v Meng-tse ter so uplenili orožje in mu-
 nicijo cesarskih čet. Odšli so potem proti
 mestu Huetung, se polastili železnice in pri-

silili uslužbenca, da so prestopili v njihovo
 službo. Število upornikov je močno naraslo
 in sedaj marširajo proti Hankovu. Pref-kt v
 Huetungu je pobegnil.

Boji ob indijsko-afganaki meji

LONDON 19. „Reuterjev biro“ poroča
 iz N. Pakkaja da je brigada generala Beretto
 prodrla v dolno Bobritag. V boju je izgu-
 tila 29 mož.

Cesar Viljem v Wiesbadenu.

WIESBADEN 19. Cesar Viljem je imel
 danes parado tukajšnje garnizije. Na za-
 treku je napil ruskemu carju.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 19. Med nujnimi predlogi se
 nahaja razun že včeraj navedenih tudi nujni
 predlog Vsenemcev glede dogodkov na graš-
 kem vseučilišču ter nujni predlog krščanskih
 socijalcev, v katerem zahtevajo, da rektor du-
 najskega vseučilišča prekliče razžaljenja, ki
 jih je izustil proti štajerskim kmetom povodom
 znanega dogodka na graškem vseučilišču.

Pri čitanju obeh nujnih predlogov je pri-
 šlo do hrupnih preprirov med Vsenemci, svo-
 bodnimi Vsenemci na eni in krščanskimi so-
 cialci na drugi strani.

Hrupni prizori so trajali tudi za čitanja
 drugih došlih ulog, kar je motilo glavnega
 govornika Jukela, ki je govoril o nujnem pred-
 logu posl. Schraffa in tov. glede akcije za
 odpomce vinogradnikom. — Konečno je bila
 vsprejeta nujnost predloga posl. Schraffa in
 tov., nakar je sledila razprava o predlogu
 samem. V meritorni debati je minister za po-
 ljedelstvo dr. Ebenhoeh obljubil, da hoče
 storiti vse, da se vinogradnikom, katerim je
 s ana uničila vinograde, škoda naknadi in da
 hoče po možnosti priskočiti na pomoč vino-
 gradnikom vseh kronovin. (Živahna pohvala.)
 Minister je potem naštel od edbe, ki jih na
 merava tozadevno izdati ter je med drugim
 izjavil, da počaka finančno ministerstvo do 1.
 januarja prihodnjega leta za posojila, dana
 vinogradnikom za nasad ameriških trt. Ako
 se razmere ne zboljšajo hoče ministerstvo
 počakati potem še eno leto. Nova posojila
 se bodo dajala tudi v bodoče. Minister je
 rekel, da je na Ogrskem viski zakon že do-
 vršen in sedaj predložen poljedelskim korp-
 racijam. Konečno je minister obljubil, da stori
 vse možno, da dvigne avstrijsko vinogradstvo
 na staro višino.

Zbornica je konečno vsprejela predlog.
 — Koncem seje se je posl. Nemeč pritožil
 radi napada na posl. Svecenja v Pragi.
 Zahteval je naj predsednik predloži stvar kon-
 ferenci načelnikov klubov. Češki socijalisti so
 se vrgli na češke radikale, posebno na Klo-
 fača, nemški socijalisti so pa spopad prepre-
 čili. Nastal je velik nemir.

Potem je Klofač izjavil, da ni bil navzoč
 pri napadu na Svecenja. On oboja ta
 dogodek. Predsednik Weisskirchner je obža-
 loval ta slučaj, ter je apeliral na poslance,
 naj se sporazumejo. Prihodnja seja jutri.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 19. Zbornica je nadalje-
 vala generalno debato o proračunu poljedel-
 skega ministerstva. Minister za poljedelstvo
 dr. Daranyi je govoril o delavskem vprašanju
 ter je grajal animoziteto nasprotnikov velepo-
 sestva. Socijalna vprašanja je treba pretresa-
 vati kakor taka in ne kakor vprašanja oblasti.
 Ministerstvo za notranje stvari posreduje za
 parceliranje v 78 občinah, razun tega se vrše
 pogajanja, da se parcelira 70.000 orolov ne-
 kega veleposestvs. Nato je bila seja za dve
 uri prekinjena.

„Kaj naj storim?“ in je bil trdno name-
 njen iti spat; a zopet so se zaslišali zvoki,
 in pred njegovo domišljijo se je porajala
 postava Marjanke, kako je stopila vun v
 to mesečno, megleno noč, in zopet je
 tekel k oknu, in zopet je slišal korake.

Dan je bil že blizu, Olenin je stopil k
 oknu, potrkal na polkno, stekel okoli hiše
 k vratom, in res je zaslišal vzdih Marjanke
 in njene korake. Prijel je za kljuko in
 potrkal. Previdni koraki bosih nog, tako
 da je komaj škripal pod, so se približali
 durim. Kljuka se je premaknila, duri so
 zaškripale, zadisalo je po dušici in bučah,
 in na pragu se je pokazala cela Marjanka.
 Videl je je samo trenutek v mesečnem
 svitu. Zaloputnila je vrata, nekaj zasepe-
 tala in z lahkimi koraki zbežala nazaj.
 Olenin je narahlo potrkal: nobenega od-
 ziva. Stekel je k oknu in poslušal. Na-
 enkrat ga je prestrašil rezek, hreščec
 moški glas.

„Imenitno!“ je rekel majhen kazak z
 belo kučmo in se z dvorišča sem približal
 Oleninu. „Jaz sem videl; imenitno!“

Olenin je spoznal Nazarko in molčal,
 ker ni vedel, kaj bi rekel in naredil.

Brez narodne svobode ni — svobode!!

Radi znane Wahrmondove afere, ki je
 dvigala že in še dviga toliko političnega,
 parlamentarnega in diplomatskega prahu, je
 bilo zadnje dni kaj živahno gibanje med di-
 jaki vseh narodnosti širom Avstrije. Dvigale
 in padale so tudi pesti po glavah nasprotni-
 kov in bilo je tudi razbitih in krvavih glav.
 V Gradcu je stopilo v areno tudi par sto
 kmetov, pod slavnim vodstvom nekega nem-
 škega državnega poslanca, da sodelujejo na
 reševanju kulturnih vprašanj z jako —
 nekulturnimi dejanji. Dedični nemški državni
 poslanec intransigentne konservativne struje
 se je — zelo zelo žalostno proslavil in nje-
 gov nastop na graškem vseučilišču gotovo ni
 v čast stranki njegovi.

Modern človek, ki želi, naj se politični
 in kulturni boji vrše v oblikah sodobne člo-
 veške civilizacije, mora le obojati način,
 kakor bi hotel posl. Hagenhofer reševati
 vseučiliščno vprašanje. S tem pa nikakor ni
 rečeno, da se nemški liberalni burši kažejo
 kulturne v izbiri bojnih sredstev za svo-
 bodo vseučilišč. Ti nemški burši nimajo niti
 te pravice, da bi se zgražali nad klerikalnimi
 kmeti, ki so na vseučilišču v Gradcu spuščali
 svoje trde in žuljave pesti na mlade razgrete
 glave mladih nemških ultranacionalcev. Ni-
 majo pravice, ne da se zgražajo, ne da to-
 žijo in obsojajo. Mari ni bila ravno nemška
 „svobodnomiselna“ akademična mladina, ki je
 bila vsikdar med najglasnejši, ki je trebalo
 proti nenemškemu prebivalstvu in njega aka-
 demični mladini ščuvati nemško javnost, ha-
 ranguirati razne nemške zastope in potiskati
 nemške poslance v najodurnejše parlamen-
 tarne in izvenparlamentarne boje proti vsa-
 kemu pravičnemu in opravičenemu postulat
 v prvi vrsti nas Slovanov, pa tudi Italijan-
 ov?! Ob kolikih prilikah niso že nemški
 dijaki na Dunaju, v Gradcu in v Inomostu
 zlorabljali svojo štiriletno premoč, rabili celo
 brahijalno silno ter terorizirali tudi vseučil-
 iščne oblasti v postopanju sovražno nem-
 škim dijakom, ker smatrajo te poslednje na
 „svoje“ vseučiliščih le kakor tujce brez
 pravic — in izlasti brez pravice do — svo-
 bode in enakopravnosti in enakoveljavnosti.

Čuden utis napravlja na človeka in
 usiljujejo se mu čudne misli, ko vidi sedaj,
 kako se ista nemška akademična mladina ge-
 rira kakor braniteljica svobode na vseučil-
 iščih in vabi k sebi kakor soboritelje iste
 slovanske dijake, ki jih sicer proganja, boj-
 kotira, jim odreka vsako pravo in svobodo,
 jih proglašja za nadležne tujce ter jim dela
 življenje nezno na takozvanih nemških
 vseučiliščih.

Čuden utis napravlja to na človeka in
 čudne misli mu roje po glavi. Vsakdo mora
 imeti občutek, kakor da je tu veliko hinav-
 stvo po sredi, v katero silni nemško dijaštvo
 le hipna potreba dogodkov.

Ob vsem velikem vrišču in trušču za
 svobodo vseučilišč ostajamo mi veliki skepti-
 ki. Nemško dijaštvo je sicer silno razvneto
 in si daja celo glave razbijate od štajerskih
 nemških kmetov za svobodo vseučilišč. Ali to
 je tista svoboda — kakor si jo oni
 mislijo! To je tista svoboda, ki daja
 njim svobodo za progajanje, zatiranje in
 preziranje drugorodnega dijaštva! In mi ne
 moremo zbrati toliko optimizma, da bi mogla
 navstati v nas le senca nade, da bo v pri-
 hodnje kaj drugače, da bi nemški dijaki ne-
 hali prostituirati resnično, pravo svobodo se
 svobodo, kakor si jo oni mislijo!!

Način boja za vseučilišča, kakor ga ho-
 čejo menda inavgurirati posl. Hagenhofer in

somišljeniki — s pomočjo sicer vse časti
 vrednih kmetov, katerih pesti znajo vihteti
 cepec in spretno držati plug, katerih glave
 pa absolutno ne morejo umeti naloga vseučil-
 išča in pogojev za uspešno vršenje velike mu-
 misije — ta način boja treba odklanjati z
 vso odločnostjo. To stoji. Ali tudi za boj, ki
 ga bje nemško dijaštvo za svojo svobodo, se
 ne moremo ogrevati.

Tudi češki dijaki v Pragi so te dni ma-
 nifestirali proti sednji kampanji klerikalcev
 radi vseučiliškega vprašanja. Na shodu je
 govoril tudi slavni češki učenjak in profesor
 Masaryk. Ta govor so nemške svobodnomi-
 selne stranke pozdravile z velikim veseljem.
 Izlasti pa so raznašali nemški listi v svet
 izrek Masarykov: „Nič ni narodnost
 brez svobode, nič svoboda brez
 narodnosti!“

Sloveči češki profesor je izustil veliko
 resnico. So-li pa Nemci kedaj spoštovali to
 resnico v svojem postopanju nasproti drugim
 narodnostim? Nikoli. Nič ni narodnost brez
 svobode! Narodnost in svoboda sta svetinji,
 ki se le združeni ustrvarjati podlago za na-
 predek in srečo narodov, da more človeštvo
 bližati se svojim velikim ciljem. Nemci pa so
 doslej odrekli nam Slovanom pravico do
 vsega, kar tvori narodno individualnost in
 odrekli so jim pravico do — svobode. Tudi
 sedaj pozdravljajo Nemci neizpodbitno sen-
 tonco Masarykovo le v jednostranske nemške
 namene. Ker je češki profesor rekel, da na-
 rodnost ni nič brez svobode, naj bi šel ves
 svet v boj za svobodo — Nemecev! Masaryk
 je namreč rekel tudi, da svoboda ni nič
 brez narodnosti! Čim pa vidimo, da Nemci
 ravno sedaj — in sicer v popolnem soglasju
 z nemško akademsko mladino brez razlike
 političnega mišljenja — bijejo najljuteji boj
 proti vsem nemškim narodnostim, boj, ki
 naj nulificira vsako politično in narodno ve-
 ljavo teh poslednjih, boj s katerim hočejo
 zagotoviti nemško gospodstvo in slovansko
 suženjstvo, čim vidimo, da Nemci ne prizna-
 vajo Slovanom pravice do narodnega obstanka
 in razvoja: čim vse to gledamo ravno v teh
 dneh, potem moramo označiti kakor skrajno
 hinavstvo, ako isti Nemci pozdravljajo nave-
 deno sentenco profesorja Masaryka, da pro-
 stituirajo veliko vzvišeno misel v svoje jedno-
 stranske nemške namene. V smislu Masary-
 kovega izreka kličemo Nemecev: dokler se ne
 povspete na višino narodne pravičnosti,
 dokler ne boste pripoznavali, da istotako
 kakor vi, imajo vsa plemena neomejeno pravo
 do narodnega življenja, dokler boste sebe
 smatrali za superijorne, a vse druge za in-
 ferijorna plemena, dokler boste zahtevali
 za se pozicijo herrnholka, ki naj mu bodo
 vsi drugi le podrejeni sužoji — vsedo-
 tlej ne bomo mogli verjeti v vaše
 svobodoljubje!

Rusija in Finlandija.

Petrograd 19. Duma je razpravljala
 včeraj o interpelaciji o Finlandiji.

Po poročevalcu je govoril minist. rski
 predsednik Stolipin, ki je povdarjal historični
 razvoj kompliciran po finlandski konstituciji.
 Ta komplikacija je v dejstvu, da Finlandci
 tolaščijo pravice, podeljene jim od carja
 Aleksandra I., kakor pravice neodvisne dr-
 žave, in ne kakor pravice notranje avtono-
 mije. V nalogu in skrb vlade mora biti, da
 se utrdijo vezi, ki spajajo Finlandijo z Ru-
 sijo, kajti Finlandija je provinca nerazdruž-
 ljivo spojena z ruskim carstvom. Ob enem
 pa se mora notranja zakonodaja finska ohr-
 aniti kakor nedotakljiva. V Rusiji ne gre na-
 silje pred pravico, ali ni smeti pozabiti —

kriv, tukaj ti nekaj dam. Samo, za božjo
 voljo, da nihče ne zvč! A nič ni bilo...“
 „Dobro se imejte!“ je rekel Nazarka
 smeje in šel.

Nazarka je bil prišel to noč v vas po
 Lukaškinem naročilu, da bi priskrbel šel-
 stor za ukradenega konja, in ko je šel
 domov po ulici, je zaslišal ob praporščak-
 kovi hiši korake. Drugo jutro se je vrnil
 k četi in bahaje pripovedoval tovarišem,
 kako spretno je vlovil deset rubljev.

Drugo jutro se je videl Olenin z go-
 spodarjevimi, a nihče ni vedel ničesar. Z
 Marjanko ni govoril, in ona se je samo
 porogljivo smehljala, kadar ga je pogle-
 dala. Noč je prebil zopet brez spanja,
 zaman blodeč po dvorišču. Naslednji dan
 je bil nalašč do večera na lovu in potem
 je šel k Bjeleckemu, da bi ubežal sam
 pred seboj. Bal se je samega sebe in dal
 si je besedo, da ne pojde več h gospo-
 darjevimi.

Naslednjo noč je vzbudil Olenina na-
 rednik. Četa je odhajala takoj nekam na
 pohod. Olenin se je razveselil tega na-
 ključja in ni se mislil več vrniti v vas.
 (Dalje.)

PODLISTEK.

81

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

V vasi je vse potihnilo; mesec je
 pozno vzhajal in razločnejše je bilo videti
 živino, sopečo na dvorišču, se ulegajočo
 in počasi zopet vstajajočo. Olenin se je
 razkačeno vpraševal: „kaj pa hočem?“
 in se ni mogel odtrgati od svojega po-
 četja.

Naenkrat je zaslišal v izbi gospodar-
 jevih razločno korake in škripanje deske
 v podu. Planil je k vratom; a zopet ni
 bilo slišati ničesar več razun enakomer-
 nega dihanja, in na dvorišču se je po
 težkem vzdihu zopet premaknila bivolica;
 vstala je na prednja kolena, potem z
 vsemi štirimi, zamahala z repom, podršala
 enakomerno malce po suhi ilovici dvo-
 rišča in se zopet s stokom ulegla v me-
 sečni megli... Olenin se je vpraševal:

tako je završil ministerski predsednik Stolipin — da imata Rusija in Finlandija eno in isto vlado.

Hrvatska.

Podružnica madjarske banke v Zagrebu?

Osječka „Drau“ poroča iz Budimpešte, da namerava neka tamonjska velika banka ustanoviti v Zagrebu podružnico ter da se dotična pripravljala dela bližajo koncu.

Baron Rauch v Budimpešti.

Baron Rauch se je podal zopet v Rudimpešto, kjer je imel posvetovanje z dr. Wekerlom.

Ogrska.

Samostalna ogrska banka.

V Londonu je priredila v nedeljo tamonjska stranka neodvisnosti velik ljudski shod, na katerem je manifestirala za ustanovitev samostalne ogrske banke. Na shodu je bilo 5000 oseb. Od poslancev stranke neodvisnosti sta bila navzoča posl. Hollo in Lovasy, ki sta imela govore. Konečno je bila vsprejeta resolucija, s katero se pozivlja vlado, naj stori vse korake, da se s 1. januarjem gotovo ustanovi samostalna ogrska banka.

RUSIJA.

Duma odklonila kredit za vojno mornarico.

Proračunska komisija dume je zopet odklonila enajst-milijonski kredit za gradnjo novih vojnih ladij. Vlada je v zadregi, ker je ladje že naročila.

Drobne politične vesti.

Občinske volitve v Bolgarski. Iz Sofije javljajo, da je na občinskih volitvah zmaga demokratična stranka, isto tudi v Plovdivu.

Volitev predsednika Paname. Iz Paname javljajo: Republikaška vlada je uradno priobčila Združenim državam, da je imenovala komisijo, ki bo pretrgovala vprašanja, ki so v zvezi z volitvijo novega predsednika. Volitev se bo vršila meseca julija. Istočasno je vlada pozvala Združene države, naj sodelujejo na ureditvi teh vprašanj.

Deficit na Japonskem. Japonski finančni minister je priobčil parlamentu, da bo letos 70 milijona jenov primanjkljaja (1 jen = 5 kron).

Dnevne vesti.

Volilna reforma. Kakor smo že poročali, nameravala je vlada želji trgovinske zbornice po zastopstvu v mestnem svetu ugoditi na način, po katerem bi bilo na škodo okolice spremenjeno število razmerje med zastopniki okolice in mesta. Radi tega je državni poslanec dr. Rybář interveniral pri ministru Bieerthu in ga opozoril na krivico, ki bi se s tem nanesla okolici. Kakor prošli teden namestnik, tako je tudi ministar pripoznal opravičenost pritožbe in je zagotavljal rečenega poslance, da se jo bode resno upraveljalo.

Dr. Rybář je porabil priložnost, da je ministra opozoril še na neke druge važne, Trsta se tikajoče stvari.

Kdo je delal doslej? Iz Škedenja nam pišejo: V poročilu o ponesrečenem in furtim sklicanem shodu — do nedelje nismo nič vedeli, da se kaj pripravlja — je Vaš poročevalec primerno zavrnil drzno trditev, da se doslej pri nas ni nič delalo na gospodarskem polju. Vendar želimo pridojati še nekoliko besed v ilustracijo, kako nevedni ali pa zlobni so ljudje, ki izrekajo take trditve.

Naša glavna gospodarska organizacija, „Gospodarsko društvo“ deluje že 28 let. Ustanovljeno je bilo v zelo žalostnih časih, ko je bilo pri nas olerušstvo v najhujšem cvetju in so olerušci neumljeni drli naše kmete z nezadušeno visokimi obrestmi. In rečeno društvo je bilo, ki je nudilo kmetom pomoč ter jih rešilo iz gospodarske sužnosti, tako, da lahko rečemo, da je ravno tega od uštra zasluga, da so se mnogo posestva ohranila. Delo, ki je bilo vršilo to društvo, je bilo v resnici od Boga blagoslovljeno.

Ali še na drugem polju si je to društvo pridobilo nevenljivih zaslug za naše kmete. Uprav obupen je bil pogled po našem škedenjskem polju, ko so teta uš in druga nezgodila opustošila in uničila vinograde. Pomogi od nikoder: ne od dežev, ne od države. Kmetu je nedostajalo ardežev za obnovo vinogradov.

Naše vinogradništvo je bilo blizu katastrofe, definitivnega propada. Ali sreča je bila, da se je oglašil odrešitelj, da je prišla pomoč. Odrešitelj je bilo zopet naše „Gospodarsko društvo“. To je preskrbelo kmetom potrebni cenen kredit. In sad je danes tu, lep sad: nekdanji opustošeni vinogradi so danes obnovljeni; ter donajajo kmetu zopet lepe letnice. Naši kmetje morajo le blagoslovljati d-10 tega našega „Gospodarskega društva“.

To so dejstva, neutajljiva dejstva. Kako naj bi nas torej ne ogorčalo, kako naj bi ohranili hladno k-i, ako prihajajo mladi ljudje, ki niso še nič storili za naše ljudstvo, ki tega ljudstva in njegovega položaja niti ne poznajo ter izrekajo drzne in žaljive trditve, da nismo nič delali ter da nas hočejo še le

oni učiti, kako da mora biti gospodarsko delo!

Naj si mladi gospodje le zapomnijo, da si s takimi drznimi in ob enem krivičnimi nastopi ne pridobijo simpatij našega ljudstva. Ker ono je razsodno in je hvaležno njim, ki so zanje delali in še — delajo! A da gospodje popolnoma spoznajo razpoloženje med tem ljudstvom, naj izvole le sklicati javen shod, na katerem bo moglo govoriti tudi — ljudstvo! Ogromno udeležbo jim jamčimo mi.

Volitve za obrtno sodišče. Magistrat naznanja, da se volitve prisodnikov in namestnikov za obrtno sodišče in prisodnikov dotičnega prizivnega sodišča, bodo vršile za razred delodajalcev dne 23. t. m. in za onega delavcev dne 24. t. m. Volitve se vršijo potom volilnih listkov, ki jih volilci osebno izročijo volilni komisiji po izkazanju legitimacije. V razredu delodajalcev morejo ženske izvrševati volilno pravico potom zastopnika (soproga ali posebnega pooblaščenca). Volitve za razred delodajalcev v vseh treh skupinah se bodo vršile v telovadnici mestne ljudske šole v ul. Nuova, dne 23. t. m. od 9. zj. do 3. pop.

Volitve za razred delavcev pa se bodo vršile dne 24. t. m. od 8. ure jutraj do 4. pop. Volilci se razdele nastopno:

I. skupina (legitimacijski in volilni listek zelene barve): 1. od črke A—D v mestni ljudski šoli ul. Paolo Veronese; (vhod št. 1 iste ulice); 2. od črke E—L v isti šoli (vhod št. 2 ul. Amerigo Vespucci); 3. od črke M—R v podružnici mestne realke (vhod št. 12 ul. Scuola nuova; 3. od črke S—Z ravnotam (vhod št. 14 ulica Scuola Nuova).

II. skupina (legitimacija in volilni listek oranžne barve). 1. od črke A—L v telovadnici mestne ljudske šole Novega mesta (vhod št. 25 ulica Nuova); 2. od črke M—L v telovadnici mestne ljudske šole Starega mesta (vhod št. 10 ul. Riborgo).

III. skupina (legit. in volilni listek roza-barve) v veži občinske gimnazije (vhod št. 1 ul. Ginnasio).

Volilci, ki tri dni pred volilnim dnem ne bi še dobili volilnih rekvizitov, dobijo jih lahko do dne pred volitvijo v mestnem anagrafičnem uradu od 9. zj. do 2. pop.

Shod v sv. Križu. Iz sv. Križa nam pišejo: Kakor na Proseku in na Kontovelju vršil se je v nedeljo tudi pri nas radi nameravane železnične zveze Trst-Tržič shod, ki sta se ga vdeležila tudi drž. posl. dr. Rybář in naš zastopnik v mestnem svetu, Alojzij Gorjup.

Dvorana pri Magajni je bila napolnjena do zadnjega kotička, ko je predsednik Martin Košuta otvoril zborovanje in po kratkem pozdravu podelil besedo dru Rybářu. Le-ta je potem razložil pomen obeh projektiranih zvez in je na zaključku svojih izjavij predlagal isto resolucijo, ki je bila že vsprejeta na Proseku in Kontovelju in ki se izrekala za usert, po katerem bi proga vodila blizu Proseka, Kontovelja in sv. Križa.

Tudi posl. Gorjup je poudarjal važnost te nameravane zveze, ki ima donosati velike koristi ne samo Trstu in prihodnjemu pristanišču v Tržiču, temveč tudi šestemu okoličanskemu okraju.

V diskusiji, ki se je na to razvila, dokazovalo se je sicer od neke strani, da bi druga proga, vodeča pod vasmii ob obali, omogočila posestnikom da dobro prodajo svoje vinograde, ali ogromna večina je odločno obsojala to sebično stališče in ob glasovanju, se je samo ena roka dvignila proti predlagani resoluciji, ki je bila torej skoraj enoglasno vsprejeta.

C. kr. avstr. drž. železnice. Glasom v „Wiener Zeitung“ priobčenega razglašja se razpisujejo za zgradbo lokalne železnice iz Wallerna čez Tusset do državne meje pri Neuthalu in spojnega tira potrebne naprave, dela in dobave proti nameravani odškodnini za povšalno skupno svoto. Zadevne ponudbe se sprejemajo najkasneje do 3. junija 1908, 12. ure vpoldne pri c. kr. železniško-gradbenom ravnateljstvu na Dunaju, VI. Gumpendorferstr. 10. Pogoj in drugi pripomočki so pri prej navedenem ravnateljstvu na vpogled.

Gledališka predstava v Škedenju. Predstava tržaškega slovenskega gledališča v Škedenju z igro „Revček Andrejček“ se ne bo vršila, kakor smo javili včeraj, v nedeljo, ampak prihodnji četrtek, na praznik Vnebovhoda.

Dve Cankarjevi predavanji. V „Ljudskem odru“ bo predaval pisatelj Ivan Cankar dne 21. t. m. o „Trubarju in njegovi slavnosti“ in dne 22. t. m. o „Slovenski prozi“.

Vsi posestniki vinogradov, ležečih v okraju tržaškega vžitinskega davka, se pozivljajo, da naznanijo dotične vinograde najpozneje do 15. julija t. l. na c. kr. finančnemu nadzorništvu v Trstu, ulica via della Stazione št. 8, III. nadstropje soba št. 43 in to v smislu § 57 določil zakona, tičečih se vžitinskega davka za Trst in okolice.

Prijaviti treba katastrarno občino, v kateri se nahaja vinograd, kakor tudi parcelno številko; dalje prostore, v katerih se bode izdeloval mošt ali vino iz pridelanega grozdja, poleg tega se morajo naznaniti shrambe in posode, v katerih se bo hranili izdelek, bode mošt ali vino.

Ob enem se mora naznaniti tudi, bo li izdelek za domačo rabo, ali pa za izvoz iz tržaškega vžitinskega okraja.

V pojasnilo. Prejeli smo. Podpisani prosijo uljudno, da priobčite v Vašem cenj. listu sledeče:

V 134. št. „Edinosti“ od dne 15. maja 1908 v članku „Narodna delavska organizacija. Razmišljanja“ čitamo sledeče: „Izlasti so se ti mladi — fantje vrgli na učečo se mladino, ki jo slušajo zadojiti slepim sovražtvom do oseb, ki so si pridobile neizmernih zaslug za razvoj in vsestranski napredek Slovenstva v Trstu. Na ta način hočejo tisti socialno-demokratski fantje (kakor vidite, skušam biti blag v izrazih), udušiti v rahli mladini, posebno pristopni vplivu... klevete, vsaki rodoljubni čut. Tu bi bilo morda potrebno govoriti vse drugače, naravnost in brezobzirno. posebao pa o izvestnih dogodkih na zaključni predstavi letošnje gledališne sezone, od dogodku torej, ki priča o plemenitem stremeljenju tržaških Slovencev za kulturno povzdigo našega ljudstva, ali slediti moram tudi jaz lepemu izgledu „Edinosti“, ki noče da bi trpelo kako mlado bitje radi zlobe z jedne in mladeniške nepremišljenosti z druge strani. Vsekakor pa naj bodo te pripombe v resen opomin njim, — se jih tičejo“. Prizadeti dijaki smatrajo za svojo dolžnost, izjaviti v interesu resnice sledeče:

Ni res, da so priredili dijaki ono „demonstracijo“ pod uplivom kogarsibodi, najmanj pa pod uplivom tukajšnje socialno dem. stranke in bi se hotelo morda iz tega sklepati, da so vodili pri tem dotičnike kakoli politični ali pa strankarski nameni.

Res pa je, da so nastopili izključno le iz estetičnih razlogov, ker je dotični igrokaz — po našem prepričanju, — če tudi ljudska igra, brez vsake umetniške in gledališke vrednosti. Najmanj je pa bila „demonstracija“ namenjena proti igralcem, ki so vkljub slabemu igrokazu častno rešili svoje vloge.

Resnici na ljubo pa moramo tudi poudariti, da se dotične predstave ni udeležil nihče izmed „socialističnih“ dijakov.

Prizadeti dijaki.

Tržaška mala kronika.

Prepir med oglarji. Predvčeršnjem jutraj okolo 10 ure in pol se je oglarji Josipu Mahnič, vkrcanemu na parniku „Olimpo“, približal drug oglar Andrej Valentič, star 26 let iz Voloskega, ki ga „napumpal za eno fliko za šnopa“. Ker pa Mahnič mu ni hotel dati „flikke“, je Valentič vzkipe svetle jeze, ga ozmerjal, vtaknil svoje prste v njegov žep, da bi si siloma preskrbel „flikko“. Mahnič pa, kateremu ni bila ta rubežen nič kaj všeč, mu je zasmodil prav pošteno klofuto. Valentič je na to potegnil nož in žugal nasprotniku, da ga usmrti. Ta pa ga je koj zgrabil za vrat in oba sta se zgledila na tla ter valjale se po tleh kakor klobčič. Pritekli so redarji, ki so spravili Valentiča v luknjo.

Prebrskovatelj žepov. Angel Lonzar 29-letan težak, že izgnan iz Trsta, je bil pred sinočnjem aretiran. Agent policije ga je namreč zasačil, ko je prebrskaval žepu svojemu bližnjemu.

Menadna smrt. Heleno Hresanič, staro 66 let, stanujočo v ul. Sette Fontane št. 18 je včeraj jutraj obšla hipne slabost. Ko je prišla pomoč iz zdravniške postaje, je bila revica že mrtva.

Očetova roka. Dninarica Marija Čebobin, 16 let stara, stanujoča v Škedenju št. 128, se je zatekla včeraj na zdravniško postajo. Bila je polna bunk in prask na ramah in na licu. Povedal je, da jo je oče naklestil.

Padel je v jarek. Jernej Godnik, 21 leten sodar iz Komnna, stanujoč v ul. Carpison št. 6, se je predvčeršnjem podal na nabor v Komen. Na povratku je hotel obiskati svojo mater v Herculjah. Izstopil pa je iz vagona po napačnih vratih in se zvrnil v jarek tik tira. Odnesele je precej težke rane po vsem životu. Prisedši v Trst je šel zdraviti se v bolnišnico.

Detje pod splašanim konjem. Motocikel, ki je zdirjal včeraj preko Boršta, je splašil kljuse, ki je brzokone prvič zagledalo tako moderno pošast. V svojem divjem begu je nadelo na štiri-letnega dečka Frana Sedmaka in ga malone stilo z kopiti. Prenesli so dečka na tukajšnjo zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik lečil razne rane na glavi.

Smešnica. Fabrikant vina pokušaje vino: To ti je vinca!... To vino naj mi skusa ponarediti mati narava.

Kolodar in vreme. — Danes: Puščena jana dev. — Jutri: Bernardin sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 28° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Vroče. Stanovitno vreme.

Društvene vesti.

Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba javlja vsem svojim rednim in izrednim članom, da se bo vršil dne 1. junija t. l. redni občni sestanek, ki naj se ga blagovole vsi vdeležijo. Na dnevnem redu bo razun običajnih poročil tajnice in blagajnika tudi razdelitev klubovih denarnih prispevkov in volitev novega odbora. Ker mora radi sklepčnosti biti prisotnih vseh 23 členov, naj torej nikdo ne izostane v ponedeljek, dne 1. junija t. l. ter pride na občni sestanek v gostilno g. Babiča.

Za narodni pipčarski klub se je nabralo v gostilni gosp. Babiča K 4.40 z geslom: „Kdor ima raztrgane hlače in mu manjkajo

pete, naj se pri nas oglasi“. Za prispevek se zahvaljujemo cenj. občinstvu. Živeli.

Klub „Boljša bodočnost“ Cenjenim članom se naznanja, da se za četrtek, dne 21. t. m., napovedani sestanek ne bo vršil.

Nar. delav. organizacija

V četrtek 21. t. m. ob 8 uri shod za sebnih težakov. Ker se obravnavajo važne zadeve, ki se tičejo te skupine pridite vsi polnoštevilno.

Delavci za vzdrževanje proge drž. železnice (Bahnerhaltung) imajo v petek 22. t. m. ob 7 uri zvečer v društvenih prostorih shod, na katerem se bo razpravljalo o njih sedanjem položaju. Pričakovati je velike udeležbe.

Pozor! Čtani N. D. O., ki so si izposodili knjige iz knjižnice so uljudno naprošeni, da jih kmalu vrnejo, ker je vedno več čitateljev oglašja, ki povprašujejo po lepih knjigah.

Obornikom na znanje! Določilo se je, da bodo odslej glavne seje ob sredah točno ob 8 uri. Potrebno je da se jih udeležujejo vsi odborniki. Prisostvovati smejo tudi predsedniki skupin.

Darovi.

Za moško podružnico Ciril-Metoda na dan vinske razstave v Tomaju v zgornji sobani pri vselem omizju nabralo se je kron 10.02.— V isti namen domu na altar položilo se je dar 9 K. — Denar hrani uprava „Edinosti“.

Za „Št. Jakobško Čitalnico“ se je nabralo povodom pevske zabave, ki se je vršila v nedeljo 10 t. m. v gostilni g. Kosiča ulica Belvedere 17, med sl. občinstvom K 24.03. Meji temi je daroval g. Žigon 10 K. Srčna hvala vsem darovalcem osebno g. Žigonu in g. Kosiču.

Ustanovni novi odbor delavskega političnega društva nabral 4 K 20 stot. za moško podružn. sv. Cirila in Metoda. Denar hrani uprava lista.

Vesti iz Goriške.

Iz Dutovelj. V nedeljo se je zgodilo tukaj nekaj neverjetnega, kar moramo izročiti javnosti. V gostilni „pri pošti“ so igrali v sobi dva orožnika, dva funancarja, gostilničar in še nekdo drugi. Ob 11 uri in pol je stopila še druga družba 4 oseb in med njimi tudi Mihael Rože iz Tomaja sedaj bivajoč v Trstu. Eden iz te družbe se je približal igralcem, da vidi kako igrajo. Igralci pa so mu veleli odurno, naj le spravi proč. Omenjeni Rože je stal nekoliko v ozadju. V tem je skočil po koncu gostilničar, vleče Rožetu naj se pobere, ker on, da ima vino samo za svoje goste in ne zanj — za Rožeta. Obenem je gostilničar potisnil Rožeta do zida. Na to je vstal tudi eden orožnikov, ki je zaklical Rožetu „fakin“, na kar je poslednji reagiral: Vi ste fakini. In sedaj se je začelo nekaj neverjetnega: orožnik je prijel Rožeta za vrat in ga odnesel iz gostilne, kjer so ga drugi igralci bili s pestmi po glavi. Izviseki se z vso silo, je Rože jel teči, a je med tem enkrat padel in se udaril na stegno in na roko. Ker se še za njim kričali in se je bal, je tekel do krala, kjer se cesta zavija v Krajno vas.

Rožetu so naslednjega dne pozale poškode na glavi, na vratu, na stegnu in na rokah. Čujemo, da je dogodek prijavljen kompetentnim oblastim.

Pomanjkanje stanovanj v Sežani. — Kakor že znano, dobili smo v Sežano vojaško posadko 97 p. p.

Vojaki so nastanjeni v dveh poslopih in sicer 3 stotnije v hiši Galattija in 1 stotnia v hiši Valentina Štolfa pri žel. postaji.

Kakor obče znano, niso v Sežani zgradili v dobi 20 let niti par hiš za oddajo v najem. Sedaj pa, ko so prišli vojaki, je zasledo vsa hišna poslopja uradništvo, častništvo in drugi. Zasedena so tudi ta poslopja, ki sploh niso zdravju koristna. Navadna najemnika za par sobic s kuhinjo iznaša od 24—40 K mesečno. A za večja stanovanja 60—70 K mesečno.

Primanjkuje torej stanovanj, a v Sežani tudi ni takih podetnih oseb, ki bi imele kapital za gradnjo poslopij, ki bi jih prav lahko oddajali najemnikom. Bilo bi dobro, da bi se našla kaka podjetna oseba na deželi, ki bi zgradila poslopja, primerna za oddajo v najem. Vsakdo se lahko prepriča na licu mesta in videl bo kako pomanjkanje poslopij je v Sežani. Opazovalec.

x Deželno pomožno društvo „Rdečega Križa“ za Goriško Gradišansko izdalo je po stari inavadi tudi letoš tiskano poročilo o svojem delovanju v minolem letu — v blaženini nemščini, ki ni deželni jezik.

Goriški časniki se pritožujejo leto za letom radi pačenja slovenskih krajevni imen v teh poročilih, a društveni odbor, sestoji iz samih Nemcev in Italijanov, se nič ne meni za vse pritožbe, čeravno je med člani skoraj polovico Slovencev, med temi 56 občin. Te bi se morale vsekakor pritožiti na vodstvo radi napačne pisave in naravnost izstopiti, ako to poslednje ne zagotovi, da popravi pogrške. Pačijo se tudi slovenska imena oseb. V izglel naj bo navedeno samo ime župnika cerkve sv. Ignacija v Gorici, Kokešarja, čegar preimek je tiskan v poročilu „Kokossar“. Nič manje se predsednik društva, vpokojeni okrajni

glavar Gradiščanski, Josef v. Fabris Fr-yen-thal, kateri redigira poročila, ne boji omnozi-nih slovenskih »pip«, ki navadno manikajo pri slovenskih imenih s črkami č, š in ž.

Ze lanska leto smo navedli napačno ti-skana imena slovenskih občin, namesto pa-da bi pogreške popravili, so v letošnjem po-ročilu dodali še drugih, ki naj tu sledijo:

Branciza S. Lorenzo, Skrilla, Samaria, Vogersca, Ranziano, St. Florian (od tam je doma predsednik), Schönpass, Savogna, Opa-caselo, St. Martin di Quicca, Cernica, Bilja, Salcano, Bandica S. Spirito, Gargaro, St. Andrea, Merna, Canale, Cepovano, Anikova, Bata, Nabresina, St. Daniel, Sesana, Flietsch Luiko, St. Veitsberg, Breth, Kreda.

Temu zasramovanju slovenskega jezika mora biti enkrat konec in na županih je le-žeče, da pojasnijo laško nemškemu odboru društva svoje narodno stališče. Zakaj naj se puščamo še zasramovati, ko plačujemo done-ske za stvar od katere gotovo nikdar ne bomo imeli nikake koristi? Zakaj se pa tiskajo vsa laška imena pravilno in brez popreška?

Iz Kobarida. Dne 12. t. m. se je pri-petil tu dogodek, ki ga moramo obžalovati, ker ne služi našemu kraju v čast. V neki gostilni so imeli fantje veselico in ples. Jedna gostilničarjeva hčera je plesala z vsemi, le z enim ni hotela, da si se mora ravno tega prištevati med najbolj pametne fante. Fant je bil sveda užaljen in je apostrofiral dekle: »Mari meni, da bi izgubila svojo čast, ako bi šla z mano plesat, glej, da je drugače ne izgubiš!«

Čim je to izrekel, ga je gostilničar zgra-bil, navel je velik preprič, a obe gostilničar-jevi hčeri sta jeli obdelovati ubozega fanta, da je imel sledi na obrazu in tudi obleko sta mu nekoliko potrgali. Fant je bil obnemogel, kajti prejemati je, da bi bil na žensko položil svojo roko.

Značilno je, da so bili vsi drugi navzoči pasivni. »Aktivna« je bila torej gostilničarjeva družina. Mi pa menimo, da je v vsakem slu-čaju — če tudi bi bila kaka krivica — ravno gostilničarju v dolžnost, da miri. Zato mu ta dogodek nikakor ni v čast, a obžalovati ga moramo tudi zato, ker taki dogodki ne po-višujejo dobrega imena našega kraja.

Konkurenca »Primorskemu Gospo-darju«. Deželni glavar dr. Pajer je s svojim brezobzirnim postopanjem iztiril iz c. kr. kmetijskega društva Slovence, ki so na to ustanovili »Goriško kmetijsko društvo«. To je začelo polagoma razvijati se in razprosti-rati svoje plodono delovanje na vsi de-zejo ter dobivati tudi vladno podporo, kar pa deželnemu glavarju ni prav, ker bi rad sam imel vse v svojih rokah. On se čuti ne-omejenega gospodarja na Goriškem, in če se je kdo v gospodarskem oziru le zganil, da bi deli in ljudstvu koristil, izpodmakni mu hoče Pajer tla.

»Goriško kmetijsko društvo« odgovarja popolnoma potrebam slovenskega dela dežele ter izdaja za kmetijski pouk list »Primorski Go-podar«, ki ima sedaj okoli 2500 naroč-nikov in je med kmetovalci jako priljubljen. Novega kmetijskega lista torej ni treba. Vzlic temu je pa začel s tem mesecem izdajati de-želni odbor, čezmora njega kmetijski urad nov gospodarski list pod imenom »Kmetov prijatelj«, izhaja 1. in 16. vsakega me-seca na štirih straneh v obliki velike četrtine, tiska ga Paternelli, naročnina mu je 1 krona na leto. Kdo ga vrede, se ve; kdo mu je odgovorni urednik, pa ni znano.

D želni kmetijski urad, ki ga je pokli-cal v življenje deželni odbor na prizadevanje dr. Pajerja, prekorača svoj delokrog. Njega delovanje meri samo na to, da izpodkoplje ta »Goriškemu kmetijskemu društvu«, pri čem r gredo Pajerju pridno na roko tudi drugi dobro znani elementi. Deželni kmetijski urad ima drugo nalogo, nego izdajati nepo-trebni list, ki stane na vsak način precej do-marja. Kdo je dovolil dotični kre-dit? Deželni zbor ne, deželni odbor pa v to ni opravičen, tudi če se posluje, akoprem je že davno potekla njegova doba.

Vlada mora na vsak način nemudoma imenovati deželnega glavarja, raj bo ta že Peter ali Pavel, in sklicati deželni zbor, da se uredi deželna uprava. Dosedanjega gospo-darstva v deželni hiši je vse sito in dolžnost novih poslancev je, da o prvi priliki zahte-vajo čisto mizo. Na nikak način tudi ne smejo odobriti stroškov za izdajanje glasila kmetijskega urada. Če je to dovolil deželni odbor naj jih odborniki povrnejo iz svojih žepov!

Izvozni trg se odpre v Gorici v pone-delek, 25. t. m. Lansko leto je na njem po-gorelo več lesenih, umazanih barak, ki so jih imeli razni eksporterji v najemu. Municipij je pa sam podrl še ostale in sezidal nove iz opeke, kar dela na oko jako prijeten utis, ker je vse čedno in enakomerno napravljeno. Najernina se je tako povišala, da se bo v nove barake investirani kapital dobro obre-stvoval in da se v teku petih let tudi izplača.

Iz Gorice. 1. dijaški koncert v goriškem »Trgovskem domu« je vspel kar naj-lepše. Po pravici se mora reči, da je stopil dijaški zbor v najlepši luči pred naše občin-stvo. Dopržil je častno svojo nalogo. Posebno p hvalno bi imeli omeniti oba solista, sedmo-solca Rastka Rijavca in osmošolca Filipiča. Dasi ravno ni bil Rijavec tenor popolnoma na svojem mestu, vendar se nam je zdelo, ko smo čuli prijetni glas njegov, kakor bi prisluškovali nočni melodiji drobnega slavčka v vsem obsegu. Posebno nam je ugajala

ljubka »Poslednja noč«. Kot tretja točka koncerta sta se proizvajali dve novi skladbi dičnega pevovodje »Pevskega in glasbenega društva« in skladatelja g. Jos. Michla. Pel jih je v prekrasnem basu in v popolnem umevanju Filipič. Obe skladbi sta komponirani po besedilu Prešernovem: prva je »Percu«, druga pa »Napis na velikem zvonu pri sv. Joštu«. Gotovo je gosp. Michl zelo nadarjen skladatelj v modernem smislu. Da umeje g. Michl, rojen Čeh in nad dvajset let v svoji domovini bivajoč, naše pesni-štvo, mi pritrjuje gotovo vsakdo, ki je čul ne-govi najnovejši skladbi. V obe skladbi je vtil umetnik svojo globoko dušo in tudi na publikum sta naredili obe skladbi globok vtis. Ploskanju kar ni hotelo biti konca. Vendar zahteva »Percu« obsežnejše muzi-kalne naobrazbe do popolnega umevanja glo-bokih akordov, nego druga skladba. Sicer je g. Michl že v »Nezakonski Materi«, »Človeka nikar« i. d. pokazal svoje zmožnosti: lahko se čutimo ponosni, da imamo takega moža v svoji sredini. Najbolje se je obnesel moški zbor v »Jutru«, zadnji točki koncerta. Ta Rubinsteinova skladba spada gotovo med najboljše moške zборе, zahteva pa tudi na-pornega truda in pazljivosti.

Občinstva je bilo pri koncertu le malo, večinoma posledica to naših tragikomičnih strankarskih razmer. Resnično klavirno je, da se deluje proti prireditvam dijaštva, ker za-more imeti tako postopanje le žalostne posledice. Nadalje je pa tudi slabe udeležbe kriva brezbržnost občinstva do vsake umetniške prireditve. — In če se pomisli, da je bil nam-nenjen ves čisti dobiček v dobrodelne na-mene, je stvar res žalostna. — y.

Vesti iz Istre.

Razvitje nar. zastave v Pobegih pri Kopru. V jeseni m. l. poročali smo v »Edi-nosti«, da bomo imeli tu v naših narodnih Pobegih v tekoči spomladi veliko narodno slavnost: razvitja zastave pevsko-bralno god-benega društva Ilirija.

No poroče se nam morda: »Saj se spom-lad nagiba k svojemu koncu, pa ni še nič!« Kak najvnež je morda celo pripomnil: »Po-bežanje so javnost slepili, ali jim je burja v v dolgi zimi njih narodni prapor odnesla, ali pa so ga zapravili.«

Ne, ne predragi! Ni tako! Le pridi v Pobege in slišal boš, da vse, kar lezo ino gre, moški in ženske, naši vrlj mladeniči in narodna dekleta, tako siv star-ček kakor sključena starka, — da, celo otroci, z eno besedo, da vsi željno in nestrpno pri-čakujejo naš velik dan, dan občega veselja in radosti, ki bo 21. junija 1908.

Odbor »Ilirije« pa vedno ugiba in sklepa kakor bi se ta veliki narodni dan lepše in dostojnejše praznoval. Pričel je že z vsemi pripravi.

Tudi konsumno društvo popravlja, pre-navlja in olepšuje prostore v našem narodnem domu. Tako, da bo izgledalo vse bolj praznično!

Naš društveni krčmar »Štefan« pa bo skrbel, da bo milim nam gostom postreženo tečnimi in okusnimi jedmi, ter da bodo pili rujno pristni refosk in burgundec ter pobe-žansko belo vino, ki ga dobi iz kleti vinarske zadruga »Kletarstvo pri Pobegih«.

Sedaj pa odkritostren apel do Vas pre dragi rodoljubi, vrlo-dična naša inteligenca in posebno pa bratska društva!

Odločite se vsi in pridite omenjenega dne na razvitje naše prekrasne narodne zastave in zagotovimo Vam, da Vas vsprijememo se srčno ljubavjo in vso narodno gostoljubnostjo.

Bratska društva pa prosimo, da bi nam z bratsko ljubavjo prihitela na pomoč in bi se svoim sodelovanjem pripomogla, da bo naša narodna slavnost čim veličastnejša in impozantnejša tu pred vrati našega narodnega nasprotnika.

S tem mu pokažemo tudi, da so ta slo-venska tla, kjer prebiva izključno slovensko ljudstvo, ki rado izpolnjuje svoje dolžnosti a želi in zahteva tudi svoje pravice.

Signori naj pa spoznajo, da so se veliko motili, ko so delali načrt volilnih okrajev v Istri po novi volilni reformi.

To jim pokažemo tudi na prihodnjih vo-litvah!

Kličemo torej vsem rodoljubom, ki čutijo z nami in za nas:

Na veselo svidenje dne 21. junija t. l. na razvitju [naše narodne tro-bojnice, pod katero se bomo zbirali in ki nas bo navduševala in vodila v boj proti sovragu.

Direktni dovoz stajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poultards. Cene dogovorne. — Postrežna na dom. Ulica Campanile št. 15.

STARA MIRODILNICA
Fed. F. Huber Succ.

TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.

BOGATA ZALOGA

barv, povlak, čopičev, pramenj, ke-mičnih izdelkov, miner. vod, parfi-mov, zamahl, železne šice, elastike za cepljenje, mila in STEKLENIH ŠIP.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Mnogo denarja prihrani ::

lahko vsak gostilničar in vinski trgovec, ako rabi za popraviljanje skisanega vina prašek od ke-mika RONCA, kateri pokvarjenemu vinu vso kislino odvzame. — Omot dovolj za 10 hekt. vina kron 7.—

Dobiva se le pri:

IV. SCHUSTER-Ju, Trst, ul. Gaetano Donizetti 5

Razpošiljatev po povzetju.

TELEFON 855.

Edini zavod za popraviljanje Pnevmatikov

Trst — via S. Lazzaro št. 16 — Trst

Podružnica tovarne usnjatih in gumijevih antiderapantnih pnevmatikov

A. Garçonnet, 77 Rue de Paris, Clichy (Seine)

Izvršuje popraviljanje pnevmatikov z antiderapant iz gladkega gumija, notranje prevlake s tkanino, pnevmatičnih črev vsake tovarne, počenih, prezeanih ali na drug način okvarjenih. — Popravlja se z redko preciznostjo ter se jamči za trajnost, kakor pri novih.

Specijelno patentovano vulkaniziranje. — Poprave se izvršujejo v najkrajšem času.

Dr. ERNEST MENZEL

specijalist za otroške bolezni

prej asistent otroške bolniš-nice dunaj. poliklinike

sprejema od 4.-5. pop.

:: TRST ::

Trg Sv. Caterina št. 2.

Velika Pohištva

Pohištva svetle in temne, spalne in jedilne sobe, divani, obočala, pisalne mize, železne postelje, silke zračne, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudeše table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

Proda se čevljarska delavnica in prodajalnica.

Dobre upeljana čevljarska delav-nica in prodajalnica v bližini ljudskega vrta (Giardino pubblico) v Trstu, se proda takoj, ker lastnik iste ima preveč dela z drugo čev-ljarnico. Pogoji ugodni. Natančne pojasnila daje gosp. JOSIP SKUBIC v Trstu, ul. Giulia št. 22.

Najlepše slike ::

je dobiti v elektrofotografskem ateljeju

Antona Jerkiča v Trstu

via delle Poste št. 10

Fotografiranje se vrši izključno pri čarobni elektrini razsvetljavi. Oglejte si krasne umetniške izdelke v vrodu, ki so neprekosljivi v efektu.

TELEFON št. 21-43

Vekoslav Plesničar :::

ulica Giulia št. 29

Zastopstvo testenin »Pekate«: vžigalic dr. sv. Cir. in Metodija ter raznih drugih predmetov.

trgovina jestiva, najtočnejša pe-strežba. — Razpošiljam blago po po vsej Avstro-Ogrski od 5 kg naprej. — Zahtevajte cenik.

:::: V pekarni in sladlčičarni ::::

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno sveži kruh, najfinejše meke, čokolade fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne kiskote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte, in krokante. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj pri nane kakor najbolje in naj-trajneje mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminatu.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno TELEFON 865.

Volitev župana v Piranu. V Piranu so izvolili županom dr. Bubba, ki pa noče te časti vnaprejeti. Baje radi slabega zdravja.

Vinska kriza v Istri. Vinska kriza traja še vedno. Belo vino je skoro že vse razprodano, ali črno leži še vedno v polnih sodih. Ljudje ne le da morajo prodati vino, da dobijo potrebnega denarja, ampak so tudi v neprimerni, kam bodo z novim vinom, ako starega ne prodajo.

V Poreču so sklenili, da ostane dose-danji župan Danelon italijanski konzul, zato pride do volitve novega župana.

V Bujah je danes razstava oslov.

Štrajk. V Opatiji štrajkajo tramvajski uslužbenci.

Vesti iz Štajerske.

Slov. akad. društvo „Tabor“ v Gradcu si je izvolilo na I. obnem zboru za letni tečaj s sedeči odbor: predsednik: Korun Milan, cand. iur., podpredsednik: Jančič Janko, cand. iur., tajnik: Vrabl Niko, stud. iur., blagajnik: Šumenjak Vekoslav, stud. iur., knjižničar: Fischer Fran, stud. tehn., gospodar: Boecio Lenart, stud. iur., namestnik: Miklič Matko, stud. tehn., Stefe Fran, stud. tehn., pregledniki: Hrovat Vekoslav, stud. tehn., Lesnik Vekoslav, cand. iur., Reich Vekoslav, cand. phil.

Obstrelil pastorko. V Oplotnici je posestnik Lesjak obstrelil svojo sedemletno pastorko. Srazil je revolver, v katerem je pa še tičala krogla. Orožje se je naenkrat sprožilo in krogla je šla dekletu skozi roko v prsi. Lesjak se je sam naznanil sodišču, ki ga pa ni zaprilo, ker ni imel nobenega zlobnega namena. Deklica težko da okrevaja.

Letina. V Halozah se obeta letos po goricah obilna trgatve, če ne bo toče oziroma kake druge nesreče. Jesenska setev je na Dravskem polju letos dobro prezimila in obeta bogato žetev. V ormoški okolici kažejo dosedaj lepo žito in vinogradi, samo suho je bilo v zadnjem času in gosenice so se pojavile v velikih množicah.

Električna sila v gozdovih. Novi posestnik graščice Hammer postavi v Majšpergu turbine za proizvodnjo elektrike, ki jo napelje v gozdove pri Donski gori, da bo gnala žage v teh dolejš skoraj se nedostopnih gozdovih. Investirati hoče nad 100.000 Kron.

V Gradcu se je vrgla pod vlak 19-letna Matilda Hranecy, ker jo je oče svaril, naj po noči ne ostaja izven doma. Težko ranjeno so prepeljali v bolnišnico.

Razne vesti.

Sienkiewicz obsojen. Predčerašnjem se je vršila na Dunaju porotna obravnava radi razsaljenja časti potom tiska proti slavemu pisatelju Henrik Sienkiewicz z vso ved tožbe petih rusinskih dijakov. Tožba se je tilala članka Sienkiewiczova, objavljenega v nekem dunajskem časopisu. V istem članku „Björnsonu v odgovor je trdil Sienkiewicz: „V z. poru, kamor so vstopili nalorske di-lake za nekoliko dni, so isti vpriporili glado-štrajk... z vinom in biftek“. Petorica malo ruskih dijakov, ki se je udeležila znanega gladoštrajka, je za to tožila Sienkiewicza radi castikraje.

Valel veridika porotnikov je bil nepri-sotni Sienkiewicz obsojen na 300 kron globe ozir. 30 dni zapora. Maloruski dijaki so brzojavili Björnsonu: „Resnica je zmagala ljudski sodniki so obsodili Sienkiewicza.“

Zadnje brzojavne vesti.

Isterska volilna reforma sankci-jonirana.

DUNAJ 19. „Kor. biro“ je zvedel, da je cesar sankcioniral volilno reformo za isterski deželni zbor.

Protnemške demonstracije v Pragi.

PRAGA 20. (2. uri jutraj.) Sinoči so se tu ponovile protinemške demonstracije pred novim nemškim gledališčem proti kate-remu so demonstranti metali kamenje in raz-bili več šip. Policija je demonstrante raz-goala, ter aretirala 15 njih.

MALI OGLASI.

Sprejme se mladega ključavničarskega po-močnika. — Anton Skrinjar, Sežana. 728

Udova (likarica) se priporoča slovenskim dru-žinam po nizkih cenah. Naslov: ulica S. Maurizio št. 2, III. n. 724

Išče se delavca-čevljarja. Naslov: Chiozza 3. I. n. — Brežič. 726

Hiša v Rojanu, s 5 prostori, vrtom v lepi legi se proda pod dobrimi pogoji. Pojasnila pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 726

Prodajo se obleke in površniki za moške in dečke na tedenske ali mesečne obroke. Ulica Caserma 12/1.

Naznanjam slavnemu tržaškemu občinstvu, da imam prav prijazen in miren vrt pri svoji gostilni, da se lahko poslužiti vsake dru-žine, posebno pa je kozareček dobrega kraškega te-rana na razpolago po 56 kr. liter. Gostilna „Pri stari breakvi“, ul. Belvedere 17, Kosić H. (706

Hranilnica in posoj. v Riemanjih
registr. zadruga z neomejeno zavezo
vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 30. maja 1908 ob 9. uri dopoldne
v prostorih „Kons. društva“.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1907.
3. Volitev načelnika in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Najboljše ure .:

po posebno nizkih cenah radi za-
prejta prodaja

KAPELLNER & HOLZNER
KRAKOV

(Avstrijsko) Dietelsgasse 68/58

Nikel-remontoir žepna ura z verižico	K 3:10
„pozl.“ s pozlačeno verižico	4:50
S 3 pokrovi pozlačena	6:90
posrebrnena	6:30
Roskopf železna ura preciz.	10:—
Črna jeklena najf. s kovin. štev.	6:75
Srebrna remontoir s 3 pokrovi	9:50
verižica	1:95
Jeklena damska ura	6:30
Srebrna	8:30
„pozl.“ verižica za lorgnon	4:—

Posiljate po post. povzetu. — 8 dni na poskušajo. — Zamenja se ali denar vrne. — Ilustrovani ceniki z več nego 2000 slikami brezplačno.

ANTON JOGAN, mizar

Sprejme vsakovrstna naročila in
popravljanja.

Ima vedno pripravljeno pohištvo
za spalne in jedilne sobe ter kuhinje.

TRST — ulica Farneto 45.

PRIZNANJE
priznan kakor najboljša in nepreko-sli-va vrsta vseh gumijastih higijskih in predmetov in ribjih mehurjev
DVELETKA GARANCIJA
M. Gál — Trst, Corso 4.
Posiljate po gl. 2, 3, 4, 5.
Delavnica pates, ključ pasov, elasti-čnih nogavic, obvez, ravnodržajev, ber-gel in blodi. Irigatori od gl. 120 naprej.
Teplomeri za vročico K 2, nav. K — 50.

Čudež iznajdbe! Uničenje sten in jajčic.

Tekočina Morgana je preiz-kušena ::

kakor najuspešnejše sredstvo ter edina med številnimi tekočinami te vrste.

„MORGANA“ uničuje stenice, ne da bi pri tem škodovala pohištvo ter ne smrdi. Kjer se enkrat pomaže s tekočino „MORGANA“ je izključeno, da se stenice zopet zakotijo. „MOR-GANA“ je preizkušena od kompetentnih oblasti. Onim, ki so v stanu dokazati nevpoh, se denar vrne. — Po deželi pošilja se po poštne povzetju. — Stenice po 25 krajcarjev.

Na prodaj v **Tomaž Zadnik** ulica Farneto 33
mirodilnici

NOVA MESNICA

Loši, vampe in osoljeni jeziki. Vse po najzmernejših cenah.

Trst, ul. Belvedere 40
Prodaja se goveje meso prve vrste, kakor tudi gasko meso, najkrajše telečje in jančje, ko-udani C. Sovrano.

DELNIŠKA DRUŽBA GRËINITZ
Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2
Corso št. 35

Zaloga
traverz, železniških šin, potreb-ščin za stavbinstvo sploh in priprav za cestarska dela. — Orodja za vrtnarje, kamnoseke in zidarje. — Orodja in strojev za poljedelstvo. — Strcalk za trte in strojev za žveplanje trt. — Specijalitete za pohišno opravo od priproste najfinejše kakovosti. — Vse po skrajno nizkih cenah.

Domačo učiteljico se sprejme takoj k dvema deklicama v starosti od 8—10 let. Poučevati bi ju bilo do 5. razreda. Ozira se le na gde. z dobrimi spricevali ter popolnim znanjem slovenščine, nemščine in italijan-ščine. — Gde. zmožne poučevati v igranju na glasovir — imajo prednost. Ponudbe s prepisi spriceval je nasloviti pod šifro „M. M. M.“ na Inzeratni oddelku Edinosti 723

Grand Restaurant Milano

TRST, ulica Stadion št. 10

Danes zvečer velik koncert

„Dunajskih dam“.

Vstop prost. Vstop prost.

Prilika! Okoristite se

V ulici Beccherie št. 3

najdete v veliki izbiri
okvirje vsake vrste in delalnico —
za povečanje fotografij
po najnižjih cenah.

Giuseppe d'Andrea

Teracerarski mojster

Trst - San Giacomo in Monte 6

Prvo podjetje za navadna in
fina teracerarska dela

obstoječe od leta 1852

Sprejme se tudi popraviljanja.

Shajališče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob

TOVARNA ZREAL

ATTILIO PIZZORNO

TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal

ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687.

Ogledala navadna in oglašena. — Posrebenje starih zreal. — Skladišče kristalov, navadnega in delnega stekla. — Zaloga navadnih in oglašenih šip za kočije

Oglašeni kristali, vezani z medjo. — Zreal z ure

Spe z vsakovrstnimi risbami. — Aparature šip

Pekarna in sladčičarna
Benedikt Suban, Trst
ulica dell' Istria št. 12

Dobi se svež kruh trikrat na dan

testenine lastnega izdelka, biškotinov in likerji

v buteljkah.

Velika prodaja moke, sladkarij itd.

Po zmernih cenah — Postrežba na dom.

Poreška klet. Filijska na Opčinah 176.

Podpisani prodaja naravna vina lastnega pri-delka iz lastnih vinogradov, nahajajočih se v oko-lici Poreča.

CENE:

Zeran v sodih najmanj 56 litrov po 16 kr. liter

Vino belo v sodih najmanj 56 lit. „ 20 „ „

Domači tropinovec „ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru.

Razpošilja se po povzetju. — Vračunjene sadov-se jemlje nazaj, ako so nepokvarjeni in prosti prevoza.

Ivan Stanich

veleposesnik v Istri.

V najem se da takoj

Hotel Štemarje

v Škofji Loki.

Hotel je popolnoma prenovljen in opremljen z električno razsvetljavo in vodovodom. V hotelu sta dve veliki gostilniški sobi, salon, veranda in 12 sob za tujce. Pred hišo je velik, lep senčnat vrt. Kopel v hiši.

Natančnejše informacije in pogoje daje lastnik:

Franc Dolenc,

lesni trgovec v Stari Loki pri Škofji Loki.

Prodajalnica jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moka, maslo, mlo, olje, sveže in suho sadje, kostanj, otrobi, sočivo it.

Postne pošiljate na deželo od 5 kg naprej.

Otrobi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.

Vsak dan svežo blago.

Skladišče pohištva

VITTORIO VOSILLA

preseljeno iz Lipskega trga 7 v

ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella

nasproti kavarni Fedel Triestino

je bogato založeno z novim nepre-

kosljivim solidnim in eleg. pohištvom

CENE ZMERNE.

Pietro Cucit

mizar

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsa

kega kroja.

Vsakovrstna dela v lesu.

Proda se mozaična mizica ter je-

dilna soba. Sprejme se

naročila za vsaki slog Specijaliteta dela

za ladje. Mizar, ulica Cereria št. 2.

GUERINO MARCON

:: ulica Tivarnella št. 3. ::

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranj-

skim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO št. 36 — TRST

Nasproti prejšnje prodajal. DRAG. VEKJETA.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti

in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato

in srebro z novimi predmeti. — Sprejema

naročbe in popravila vsakovrstno, srebrnino

in žepne ure. Cene zmerno.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerno. Počkaj & Kogl. Hotel Balkan